

konkret lovforklaring, men også spørgsmål, der i øvrigt er af generel betydning for retsanvendelsen på området, bør kunne optages til behandling i Den Sociale Ankestyrelse.

Det foreslås derfor, at begrebet »principiell betydning« suppleres med sager af »generel betydning«.

Forslaget vil medføre, at Ankestyrelsen fremover vil kunne antage sager, der – ud over konkret lovforklaring

- er egnede til at udstikke retningslinier for et bestemt område
- kan belyse almindelig praksis
- strider imod Ankestyrelsens praksis
- viser væsentlige forskelle i praksis lokalt eller regionalt
- indeholder spørgsmål, som Ankestyrelsen ikke tidligere har taget stilling til, eller hvor ændringer i retsopfattelsen begrundet i fx ændringer i samfundsudviklingen skaber behov for fornyet stillingtagen.

For at opfylde disse målsætninger foreslås det, at Den Sociale Ankestyrelse kan optage sager af generel betydning efter såvel pensionsloven, bistandsloven, delpensionsloven og børnetilskudsloven.

For at støtte den udvidede vejledningsvirksomhed for Ankestyrelsen og for at koordinere arbejdet centralt for de sociale koordinationsudvalg, foreslås der under Ankestyrelsen etableret et rådgivende udvalg med repræsentanter fra bl.a. arbejdsmarkedets parter, invalideorganisationerne og Kommunernes Landsforening. Udvalget kan indkalde andre organisationer/personer ad hoc.

Det rådgivende udvalg skal uafhængigt af Ankestyrelsens øvrige virksomhed kunne afgive udtalelser om de overordnede socialpolitiske spørgsmål, der relaterer sig til disse udvalgs virksomhed, herunder udtale sig om de årlige redegørelser fra disse udvalg.

Det bemærkes, at der gennem de sociale nævns forpligtelse til at vejlede kommunerne efter § 17, stk. 4, i den sociale styrelseslov, også opnås en vis praksiskoordinering.

Ad 3. Kommunernes klageadgang

Det er i dag gældende ret, at kommunerne har klageadgang, uanset at den sociale lovgivning ikke indeholder lovbestemmelser herom. Folketingets ombudsmand anerkender kommunernes ulovhjemlede klageadgang, men har på baggrund af forarbejderne vedrørende bl.a. partsbegrebet til den senere forvaltningslov henstillet en lovgivningsmæssig stillingtagen til spørgsmålet om kommunernes klageret i sociale sager.

Efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om administrativ rekurs omfatter kredsen af kla-

geberettigede kun den eller de, der har været part i sagen i forbindelse med 1. instansens behandling af sagen. I de særlige tilfælde, hvor der kan opstå tvivl om partsstatus, må der navnlig lægges vægt på, hvor væsentlig den pågældendes interesse i sagen er, og hvor nært denne interesse er knyttet til sagens udfald.

En myndighed, der varetager administrationen af en lovgivning, antages ikke uden særlig hjemmel at have forvaltningsretlig stilling som part i sagen på dette lovområde.

Inden for den sociale lovgivning varetages administrationen af kommunerne, og kommunerne kan derfor ikke antages allerede at have forvaltningsretlig partsstatus fra det tidspunkt, hvor sagerne rejses. Kommunerne må anses for først at have partsstatus i klagesagen fra det tidspunkt, da kommunernes klage indgives. En kommune, der indbringer en afgørelse for Den Sociale Ankestyrelse, vil således have partsstatus under Ankestyrelsens behandling af sagen.

Regeringen har med forslaget om at lovfæste kommunernes klageadgang lagt vægt på kommunernes interesse i afgørelserne i sociale sager. Kommunerne kan i dag indbringe afgørelser fra de sociale ankenævne til Den Sociale Ankestyrelse som 2. klageinstans, i det omfang afgørelserne er af principiell betydning. Kommunerne kan også indbringe revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser for Den Sociale Ankestyrelse som 1. klageinstans. Afgørelserne vedrører bistandsloven, lov om social pension, lov om delpension, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børnefamilieydelse.

Efter bistandsloven er en række afgørelser henlagt til det særlige børn- og unge-udvalg (lov nr. 501 af 24. juni 1992). Det nu foreliggende lovforslag berører ikke disse afgørelser, hvor der gælder særlige regler med hensyn til klage, opsættende virkning og domstolsprøvelse.

Kommunerne har en væsentlig retlig interesse i en klageadgang i forbindelse med klagesystemets regulering af praksis på det sociale område. Kommunerne har herved mulighed for at medvirke til at der fastlægges af en ensartet praksis.

Kommunerne har endvidere en væsentlig interesse i at kunne indbringe afgørelser efter den sociale lovgivning for en højere instans, idet kommunerne i betydelig grad deltager i finansieringen af de sociale ydelser. Kommunerne har således også en væsentlig økonomisk interesse som følge af medfinansieringen.

Samtidig med forslaget om lovfæstelse af kommunernes klageadgang foreslås visse forvaltningsretlige retssikkerhedsgarantier i forhold til borgeren lovfæstet. Der henvises til de følgende afsnit.